

MŪSU LIETUVA

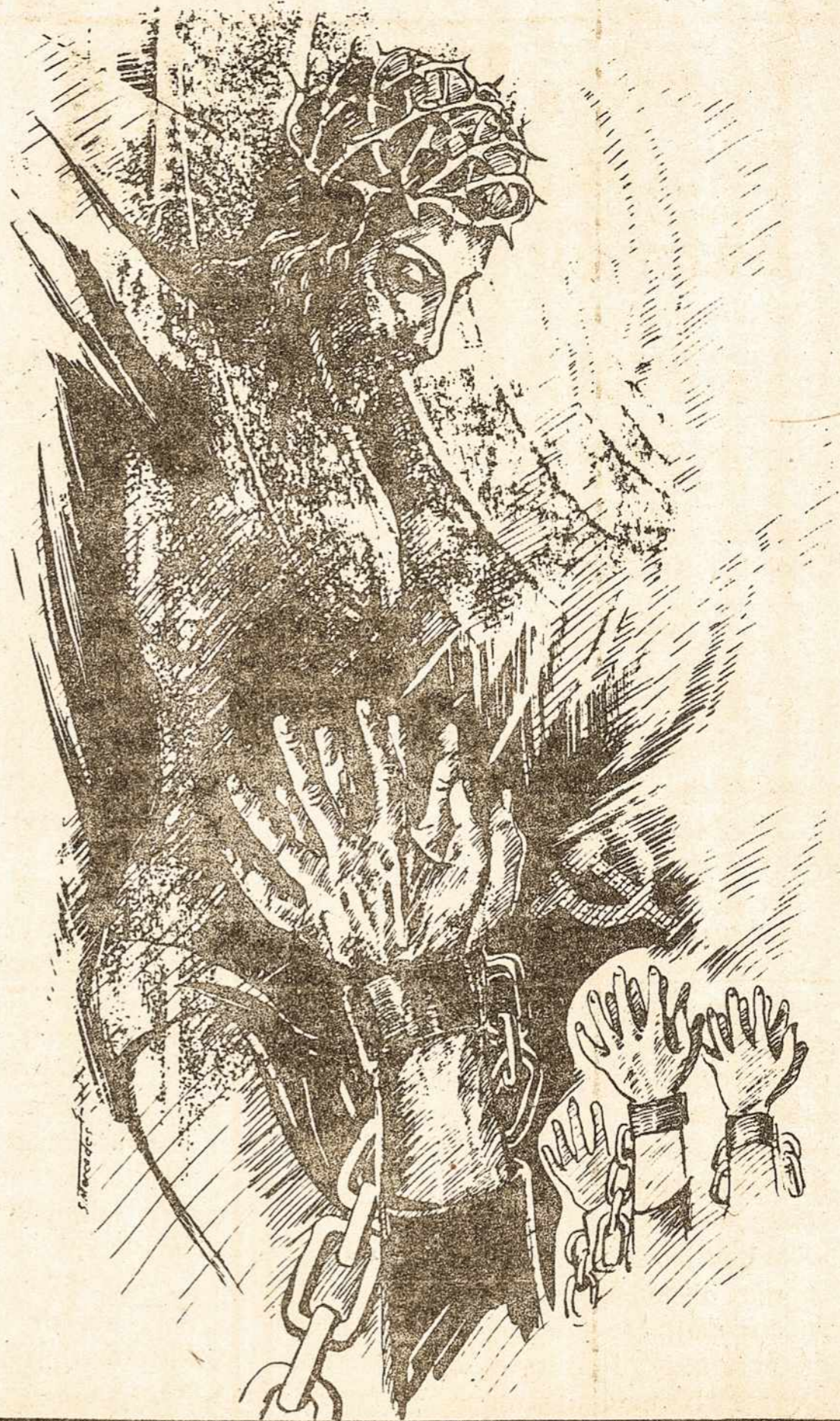
NR. 30 (1615) — SEMANÁRIO — 1979 M. RUGPJŪČIO — AGŪSTO 2 D. — 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Baimės milžinas

Pasaulio arenoje šiuo metu vyrauja du politiniai-kariniai milžinai, būtent, Jungtinės Amerikos Valstybės ir Sovietų Sąjunga, apie kuriuos telkiasi satelitinės pajėgos. Kinija tebestovi šešėlyje, besigrumianti su savo vidaus problemomis ir dar neišeinanti pasaulio arenon su lemiančia jėga. JAV-bių galybė yra paremta ne tik kariniais ginklais, ne tik medžiaginėmis turtais, bet ir laisvės principu, kurį liudija Niujorko artumoje budinti Laisvės statula. Amerikiečiui nėra ko bijoti savo žemėje: nors joje gyvena daugybė rasių, tautybių, religijų, ideologijų, partijų... , tačiau nė viena skirtybė nesudaro platesnio masto grėsmės, nes visi turi pakankamai laisvės. Čia niekam nereikia Sibiro lagerių nei tūkstančių KGB pareigūnų, nuolat grasinančių laisvės atėmimu. Tiesa, ir JAV-se yra kalėjimai, policija, saugumo pareigūnai, bet tai tik vidaus tvarkai palaikyti, ir tai tokiai, kad būtų apsaugota piliečių laisvė. Čia net komunistai niekur netremiami, nepersekiojami, netardomi, neuždaromi kalėjimuose. Kol jie negresia krašto laisvei, laikosi valstybės įstatymų, nėra pagrindo juos varžyti. Ir tai todėl, kad JAV-bės, kaip ir Kanada bei kiti panašūs kraštai, yra atsirėmusios į laisvę, kuri teikia joms drąsą.

VISAI priešingai yra Sovietų Sąjungoje. Kariniu požiūriu ji lenktyniauja su JAV-bėmis ir kaikuriose srityse yra jas pralenkusi. Medžiaginiu atžvilgiu ji yra toli nuo JAV-bių ir nuolat dairosi finansinės pagalbos vienokia ar kitokia forma. Bet medžiaginius trūkumus sovietai moka pakelti nuo seno įprastu diržo susiveržimu. Didžiausia sovietų silpnybė yra laisvės nebuvimas krašto viduje. Sov. Sąjunga, kaip karinė galybė, grasina JAV-bėms ir kitiems vakariečiams, bet savo viduje stokoja moralinės jėgos, plaukiančios iš laisvės šaltinio. Vergai niekad nebūna ištikimi, ryžtingi kovotojai. Tai pvz. pasitvirtino ir II D. karo metu, kai vokiečių kariuomenė įsiveržė Sov. Sąjungos teritorijon: sovietiniai daliniai masiškai ėjo vokiečių nelaisvėn, tikėdamiesi didesnės laisvės. Ir jeigu ne politinis nacinės Vokietijos kvailumas, laimėjimas būtų buvęs ne sovietų pusėje. O ir dabar, jeigu sovietinė kariuomenė susiremtų su JAV-bių pajėgomis, perbartų anas reiškinys daug plačiau. Ir suprantama kodėl: juk Sov. Sąjunga yra milžiniškas kalėjimas, kurio įgulos, susidūrusios su laisvės pajėgomis, pereitų šių pusėn, kai tik atsipalaiduotų baimės varžtai. Tas perėjimas reikštų ne pasidavimą priešui, bet pasipriešinimą savo krašto nelaisvei, protestą prieš žmogaus pavergimą.

KRASTE, kur nėra laisvės, visas gyvenimas tampa kalėjimu, kurio valdovai turi didžiausias privilegijas, o paprasti gyventojai lieka beteisiais vergais. Kiekvienas šių pajudėjimas valdovams kelia baimę. Net ir nekalčiausias žingsnis jiems atrodo įtartinas. Mat, baimė turi dideles akis. Joms baisi atrodo ir maldaknygė, ir po grindžio laikraštėlis, ir laisvės laikų knyga, ir patriotinis eilėraštis, ir lietuviška vėliava, ir himnas, ir procesija, ir pamokslas, ir net... vaikų katekizacija. Tokie ir panašūs reiškiniai rodo nepaprastą valdančiųjų baimę, kuri juos gėdingai kompromituoja tarptautinėje plotmėje. Iš vienos pusės matyti karinė sovietų galybė, iš kitos — moralinė silpnybė. Valstybė, turinti didžiausius tankų pulkus, branduolinius ginklus, raketas, aviaciją ir milijonines armijas,

CRONICA DA IGREJA CATOLICA NA LITUANIA

2

L.K.B. KRONIKA PORTUGALIŠKAI

Išėjo LIETUVIŲ KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS portugalų vertimo 2-tras numeris — 36 puslapių brošiūra. CRONICA pasijusta 230 Brazilijos vyskupų, 98 svarbesniems federatyvinės brazilų respublikos laikraščiams, 69 svetimų valstybių ambasadoms Brazilijoje, deputatams, senatoriams, vienuolijų viršininkams, įvairioms institucijoms.

KRONIKOS leidimui portugalų reikalinga talka. Vieni verčia (1-mą numerį išvertė Literatūros ratelis, 2-trą ateitininkai), kiti taiso ir perrašinėja, kiti paruošia spaudai ir išleidžia. Kas finansiniai daugiau kainuoja — tai išsiuntimas, paštas. Dar reikalinga talka ir šioj srity.

Todėl ir ryžtamės ML-voj atidaryti šį skyrelį:

PARAMA LKB KRONIKOS LEIDIMUI PORTUGALIŠKAI

dreba prieš maldaknygę arba pamaldas lankantį vaiką! Gal kažkas šakys, kad tai ne baimės reikalas, o ideologinės kovos apraiška. Bet jei komunizmas yra tokia tvirta ideologija, užsimojusi laimėti net visą pasaulį, kodėlgi bijo laisvos kovos? Rėmimasis jėga reiškia ideologijos silpnumą. Jeigu komunizmas būtų nenugalimas idėjinėje plotmėje, drąsiai eitų į kovą su tikinčiaisiais. O dabar jis dengiasi valstybine jėga ir visur įveda žiauriausią pasaulyje inkviziciją. Tai būdinga tik baimės milžinui, atsirėmusiam į jėgą ir vergiją.

Tėviškės Žiburiai

Lietuvos Katalikų Bažnyčios **KRONIKA**

LKB KRONIKA Nr. 36

LIETUVOS KATALIKŲ GYVENIMAS IŠRINKUS ŠVENTUOJU TĖVŲ JONĄ PAULIŲ II-ji

(Tęsinys)

Pogrindinės spaudos reikšmė būtų nedidelė, jei jos neišpopuliarintų "Vatikano" ir "Laisvės" radijo laidos, jei nebūtų mūsų brolių užsienio lietuvių dauginama ir skleidžiama užsienyje. Šitu stočių laidos ir užsienio lietuvių bei užsienio spaudos reagavimas labai sutramdo vietinių ateistų siautėjimą. Daugelis aktyvių ateistų nenori išgarsėti visame pasaulyje, bijo, kad jų pavardės nebūtų linksniuojamos įvairiomis pasaulio kalbomis, kad neliktų įrašytos dokumentuose kaip savo tautos engėjų, pasidavusių svetimtaučiams sunkiausiomis jos istorijos dienomis. Gal dar prisideda ir nerimas — ar neteks kada nors atsakyti už savo piktdarybes? Nemalonu gauti iš užsienio laiškų, kuriuose teiraujasi apie persekiojimo faktų tikrumą, arba išgirsti savo išdavikiškų darbų įvertinimą.

Nors didelė Lietuvos inteligentijos dalis yra tapę indiferentais bei tikėjimo ignorantais, tačiau reikėtų tik truputį daugiau religinių žinių ir laisvės, ir bent pusė jų labai greitai pasidarytų uolūs tikintieji. Daugeliui jų tik Šventojo Tėvo Jono-Pauliaus II inauguracijos iškilnių transliacija per televiziją padarė nuostabiai jaudinantį įspūdį.

Vatikano radijo laidos plačiau klausomos tikinčiųjų ir netikinčiųjų. Lietuviai Tėvynėje iš jų sužino Lietuvos gyvenimo faktus, kuriuos sužinoti kitu būdu yra neįmanoma. Todėl Vatikano radi-

jo laidų populiarumas kasmet auga. Lietuvos ateistai bandė pasiekti, kad Vatikano radijo stotis pasitenkintų tik katekizmo aiškinimu. Mes esame labai dėkingi, kad nebuvo padaryta negarbingų nuolaidų.

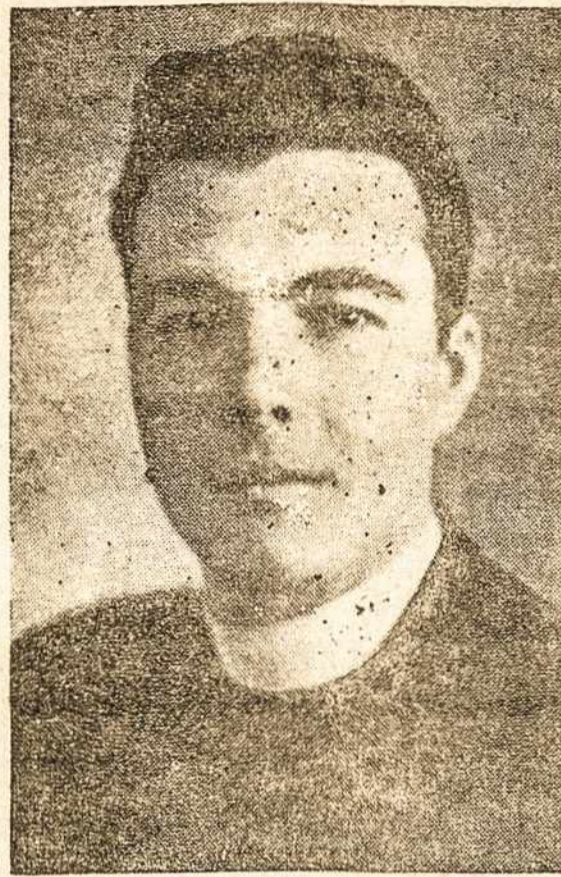
Ypatingai yra trukdomos "Laisvės" radijo laidos, tačiau kada įmanoma jas girdėti, visuomet dėmesingai yra klausomos.

Katalikų Bažnyčia suprato, kokio galinga jėga yra šių laikų masinės informacijos priemonės. Jos gali būti panaudojamos ne tik tikėjimui platinti, bet ir jį ginti. Nepaprastos reikšmės, ginant persekiojamą bažnyčią, turi persekiojimo faktų, dokumentų, kurių tikrumu abejoti nėra pagrindo, paskleidimas įvairiomis kalbomis.

Už tai mes esame dėkingi įvairių kraštų žurnalistams, spaudos darbuotojams, laikraščių ir radijo laidų redaktoriams, įvairių kraštų vyskupams, kunigams, tikintiesiems, rodantiems brolišką užuojautą persekiojamiems savo broliams ir dedantiems pastangas sutrukdyti persekiojimą savo laiškais, protestais, demonstracijomis. Tai labai sutramdo Tarybų Sąjungos ateistų siautėjimą. Jie pasauliui nori pasirodyti esą laisvės šalininkai ir pažangūs demokratai, o tikėjimo persekiojimo faktai sugriauna jų propagandą ir tarybinis komunizmas pasirodo kaip dar biauresnis žiaurus fašizmo atspalvis.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI PASAULYJE

Kun. Juozas Margis, MIC. Rosario lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios klebonas, birželio 5 d. sukako 30 metų kaip yra gavęs kunigo šventimus JAV-bėse, o šių metų spalio 30 d. švenčia 30 metų atvykimo į Argentiną sukaktį. Sveikiname!

Kun. Augustinas Steigvilas, MIC. Avellanados marijonų vyresnysis, birželio 25 d. išvyko į Europą. Dalyvaus Portugalijoje, Fatimoje, Tarpt. Marijos Sąjūdžio kongrese, po to vyks į Vokietiją, kur dalyvaus IV Pas. Lietuvių Jaunimo Kongrese, kaip mūsų laikraščio atstovas. Taip pat aplankys Romoje gyvenančius marijonus bei draugus. Birželio 29 d. kun. A. Steigvilas sukanka 30 metų kaip yra kunigu. Kunigo šventimus gavo Eichstaetto mieste, Vokietijoje. Šią savo sukaktį paminės Vokietijoje savo bendrakursių tarpe. Kelionėje išbus apie porą mėnesių. Mūsų nuosirdžiausi sveikinimai.

LAIKAS Nr. 628

"KOMPOZITORIUS VLADAS JAKUBENAS" — naujas 30 min. dokumentinis filmas gegužės 23 d. buvo rodytas metiniame Lietuvių Foto Archyvo narių susirinkime dar prieš oficialų filmo rodymą visuomenei. Apie Čikagoje mirusį kompozitorių filma parengė Algimantas Kezys, SJ, redagavo Marytė Smilgaitė, o pačiame filme pokalbį su Vladu Jakubėnu apie jo kūrybą ir gyvenimą atliko prof. Vytautas Marijošius. Įgrotos ištraukos iš Jakubėno trijų simfonijų, "Miško šventės" ir kitų kūrinių. Solistė Dana Stankaitytė, akomplanuojama muz. Alvydo Vasaičio, dainuoja "Plaukia antelė", o prof. Jakubėno mokinė Vida Gailėnaitė skambina ir šoka "Veiniuko šoki".

Švedija

M. K. ČIURLIONIO dailės kūrinių reprodukcijų parodą pirmoje gegužės pusėje surengė Vaesteras miesto biblioteka, rodimus gavusi iš Stockholmo baltiečių instituto ir Soedertaelje miesto bibliotekos. Greitimoje salėje iš plokštelių skambėjo muzikiniai M. K. Čiurlionio kūriniai. Paroda truko 18 dienų. M. K. Čiurlionio kūrybai skirta popietė įvyko gegužės 12 d. Jos metu paskaitė apie Lietuvos istoriją, išryškindamas kaikiuriuos tautinius simbolius M. K. Čiurlionio paveiksluose, skaitė lektorius Juozas Lingis iš Stockholmo. Jis taipgi pridėjo keletą švedų kalbon išverstų Kazio Bradino ir Salomėjos Nėries eilėraščių, kuriem įkvėpimo buvo semtasi M. K. Čiurlionio kūriniuose. Platesnį pranešimą padarė estų kilmės kompoz. Harry Olt, atvykęs iš Soedertaelje miesto, ten vadovaujantis teatrui. Jo nuomone, M. K. Čiurlionio simfoninė poema "Jūra" technišku požiūriu yra gerokai pranašesnė už pagarsėjusį prancūzų klasiko C. Debussy to paties pavadinimo kūrinių "La mer". Toliau jis pacitavo keletą ištraukų apie M. K. Čiurlionį, paskelbtų viename Estijos kultūros žurnale. Jų autoriai — žymusis prancūzų rašytojas R. Roland ir prancūzų kompoz. O. Messiaen. Kompozitorių H. Oltą M. K. Čiurlionio kūryba sudomino japonų menotyriminkas Ichiro Kato, skaitęs paskaitą apie šį lietuvių tautos genijų Baltiečių Instituto konferencijoje Stockholme 1975 m. Pertraukos metu buvo parodytas 10 minučių ilgio iš Lietuvos gautas filmas, kuriame matomi M. K. Čiurlionio paveikslų originalai, skambant muzikiniams jo kūriniams. Gražią parodos recenziją didžiausiame Vaestmanlando srities laikraštyje paskelbė muzikos ir meno kritikas S. Hemming. Paroda buvo sutelkta apie 30 didesnio ir 20 mažesnio formato reprodukcijų.

JA Valstybės

ČIKAGOS LIETUVIAI Lietuvoje mirusį a.a. vysk. J. Matulaičių-Labuką prisiminė specialiomis Mišiomis birželio 17 d. Švč. Marijos Gimimo šventovėje. Mišias su vysk. V. Brizgiu koncelebravo — marijonų provincijolas kun. J. Dambrauskas, parapijos klebonas kun. A. Zakarauskas, kan. V. Zakarauskas, kun. P. Račiūnas, kun. dr. I. Urbonas, kun. Z. Gelazius, kun. K. Kuzminskas ir kun. dr. V. Rimšelis. Jautrų pamokslą pasakė kun. dr. I. Urobonas, su velioniu dirbęs Kaišiadorių vyskupijos kurijoje. A. a. vysk. J. Matulaičio-Labuko gyvenimą jis sujungė su tragiška Lietuvos bei jos vadų istorija. Esą savo laiku daug nepagrįstų priekaištų susilaukė ir vysk. M. Valancius — tikroji jo didybė išryškėjo tik po 100 metų. Panašiai gali įvykti ir su vysk. J. Matulaičiu-Labuku, kuris visada buvo ištikimas Katalikų Bendrijai ir savo tėvynei. Tikruosius jo brožius atskleis istorija.

PARDUODAME automobiliams

SKYDELIUS su
grandinėle raktams

(chaveiro com emblema
Vytis e bandeira)

VISKĄ RASITE
ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJOS
KLEBONIJOJ

LIPINĖLIUS
— Adesivos

TARP UKRAINIEČIŲ PARANOJ

Daug kas iš lietuvių pažįsta Vila Belos ukrainiečių katalikų kunigą Tėvą Augustiną. Jis yra bazilijonas, t.y. Švento Bazilijaus vienuolijos narys. Klausiau jį kada tai apie kunigų bazilijonų veiklą Brazilijoje. Jis sako:

— Žodžiais apsaityti sunku. Nuvažiuok į mūsų centrą, į Prudentopolį, ir pažiūrėk.

Nuvažiavau. Mane lydėjo vienas ukrainietis, Michajlo Ševčenko.

Prudentopolis, 5 valandos autobusu iš Kuritibos. Išlipę klausiam, į kurią pusę eiti, kur ukrainiečių vienuolynas. Klausime pradžioje portugališkai, bet pasirodo, jog su visais galima ir ukrainietiška susikalbėti. Noriai parodo: "Tas didysis pastatas ten".

Didžiausias pastatas mieste — tai bazilijonų vienuolynas ir mažoji seminarija kandidatams į vienuolius (120 berniukų). Visi savo tarpe kalba ukrainietiška. Šalia dvi ukrainiečių seserų išlaikomos mokyklos (vienoje 400 vaikų, kitoje irgi pora šimtų). Didelė ukrainiečių katalikų bažnyčia su apskritu bizantinišku kupolu. Kitoje gatvės pusėje bažnytinė tipografija, kur spausdinamas savaitraštis "Pracia", mėnesinis religinis žurnalas "Missionar", kalendoriai ir knygos ukrainiečių kalba. Žinoma, ir portugališkai spausdina įvairius leidinius — tai padeda tipografijai išsilaikyti. — Tipografijos vedėjas Tėvas Bazilijus Zinko labai maloniai mus priėmė, viską parodė, davė man keletą knygų — pamokslų ukrainiečių kalba. Jis labai daug žino ir, kaip laikraščio redaktorius, visu kuo domisi. Sako: "Atsiųskit mums visa, ką turite apie Lietuvą ir apie lietuvius Brazilijoje — viską atspausdinsim".

Netoli nuo vienuolyno bažnytinės kapinės. Ant vartų užrašas: "Čekaemo Voskresinnia". Skaitydamas užrašus ant kryžių, pastebėjau: koks tai kunigas buvo palaidotas 1911 metais. Klausiu:

"Kada gi ukrainiečiai čia atvažiavo, jeigu jau 1911 metais buvo čia laidojami?"

Man pasakojo:

Ukrainiečiai pradėjo į Paranos valstiją važiuoti 1892-93 metais. Iš Galicijos, kuri tuo laiku priklausė Austrijos-Vengrijos imperijai. Visi jie buvo graikų katalikai; kartu atvažiavo ir jų kunigai. Gavo ar pirko žemes, kirto miškus, arė laukus, ūkininkavo. Sako, čia nėra vargingų ar badaujančių ukrainiečių (nebent vienas kitas visai nusigėręs). Visi turi savo žemes, savo gyvulius, savo mašinas. Žinoma, ūkio darbai sunkūs, lietuvi lyjant visur purvas — bet oras tyrus, darbas sveikas. — Gyvena lyg savo krašte, senoj Ukrainoj. Tur būt niekur pasaulį, išskyrus pačią Ukrainą ir gal kai kurias Kanados sritis, nėra tiek daug ukrainiečių vienoje vietoje, kaip Prudentopolio apylinkėse: jų čia 127.000, tai yra, pusė visų gyventojų. Daug ukrainiečių taip pat Ivaí miestelyje, ir União de Victória, ir Malet, ir Ponta Grossa, ir Kuritiboj. Žinoma, yra čia ir lenkų kolonijų, ir vokiečių ir kitų.

Įdomu tai, kad dabar augs jau ketvirtoji karta, ir toji jaučiasi ukrainiečiais, ir tarpusavy tebekalba savo protėvių kalba.

Nuvežė mus, siauru keljuku per miškelius ir laukus, į koloniją "Esperança". Ūkininkų sodybos, ant kalnelio graži ir švari bizantiniško stiliaus bažnyčia, seserų ir vienuolių namas, kaimo mokykla. Mus lydėjusį kunigą Bazilijų visi šviesiaplaukiai nedrąsūs kaimo vaikai sveikino: "Slava Isusu Christu" (Garbė Jėzui Kristui). Kunigas Bazilijus kalbėjosi su jais ir jų mokytoja ukrainietiška.

Vienoje vietoje, važiuojant per miškelį, ten kur prateka upelis "Rio São João", kunigas Zinko, kurs visa žino, man sako: "O čia taip vadinamas "lietuvių sodas". Ir man papasakojo: "Dar prieš pirmąjį pasaulinį karą į Braziliją buvo atplaukęs rusų laivas, kurio kapitonas (o gal šiaip jūreiviu) buvęs lietuvis Rimkevič. Jam Brazilija labai patiko, ir po keletos metų, palikęs tarnybą laive, jis atvažiavęs į tą kraštą apsigyventi. Jo žmona buvo ukrainietė, o gal jis čia vedė ukrainietę, taigi ir gyvenęs čia netoli Prudentopolio ukrainiečių tarpe, turėjęs gražius namus ir sodą (kurs dabar jau virto mišku). Aišku, jis jau seniai miręs, gyvena gal tik jo anūkai. Yra kokias ten sesuo vienuolė, kuri tą Rimkevičiaus istoriją gerai žinanti, ar net buvo apie tai rašiusi". — Vėliau, vartydamas kunigo Zinko dovanotą knygą apie ukrainiečių mokyklas, radau mokytojų sąrašą ir Wandą Rimkevič, kuri vėliau tapo vienuole Rafaile. — Jei kas domėtųsi to Rimkevičiaus istorija, tegul ieško sesers Rafailės.

Bet grįžkime prie ukrainiečių.

Ukrainiečiai labai myli savo bažnyčias: Prudentopolio apylinkėse jie turi 38 bažnyčias. Ne visur yra kunigas: atvažiuoja iš vienuolyno

pamaldų atlaikyti vieną ar du kartus į mėnesį. Bet beveik prie visų bažnyčių gyvena seserys vienuolės: prižiūri bažnyčią, moko vaikus (nere-tai jos yra ir valdžios mokyklų mokytojos), moko kalbėti ir skaityti ukrainietiška, tautines dainas. Taip pat lanko kaimo ligonius. Iš viso, kunigų ir seserų vienuolių nuopelnai tautinės dvasios išlaikyme labai dideli: be jų nieko, ar beveik nieko nebūtų...

Grįždami iš Prudentopolio mes sustojom Kuritiboj, kur buvo katalikų ukrainiečių katedros Švento Jono atliečiai. Aplankėm jų vyskupą Efreimą Krevei. Jis pasakojo, jog jo vyskupijoje (tai yra, visoje Brazilijoje, bet daugiausia Paranos valstijoje) yra 197 ukrainiečių katalikų bažnyčios; 17 bažnyčių dabar statoma. Vyskupijoje yra apie šimtas kunigų, apie 500 seserų vienuolių (keturiose įvairiose kongregacijose). Skaičiai nemaži.

Bet svarbiausia, kad beveik visi jie — jauni kunigai ir jaunos vienuolės. Ir jų skaičius auga. Kaip jau buvo sakyta, Prudentopolio mažojoje seminarijoje 120 berniukų kandidatų į bazilijonus. Žinoma, ne visi pasiliks, bet didelė dalis pasiliks — eis toliau į naują mokyklą. Dabar naujojoje, Ivaí miestelyje, 30 naujokų (17-20 metų amžiaus). Bazilijonų seminarijoje Kuritiboj 33 jaunuoliai; be to, 7 studijuoja Romoje. Prie vyskupo namų gyvena dar 9 seminaristai (kandidatai į diecezinis kunigus). — Kiek kandidačių į vienuoles, aš negalėjau sužinoti, bet mačiau mergaičių būrelį su vienuolėmis.

Visi tie jauni dvasiškiečiai ir vienuolės — tai jėga. Dvasinė jėga, vedanti žmones arčiau prie Dievo, ir tautinė jėga. Jie žino ir jaučia, jog jie jėgingi. Jie stato bažnyčias, namus ir sales prie bažnyčių; vyskupas Kuritiboj stato vyskupijos centrą; stato didelius namus studentams, atvažiuojantiems iš provincijos studijuoti Kuritibos fakultetuose; rengiasi statyti naują katedrą, nes dabartinė permaža. Žmonės mato tą bažnytinę jėgą ir noriai prisideda, padeda. Jaunų dvasiškių ir jaunų seserų vienuolių veikla ir jų entuziazmas pritraukia jaunimą. Man pasakojo, jog praėjusiais metais (jei gerai supratau, atostogų laiku) vienuolės visose kaimų ir miestų kolonijose pravedė katekizacijos ir ukrainiečių kalbos kursus; nebuvo užmirštos nei užkampių kolonijos, kur nėra nei kelių, nei elektros. Kursuose iš viso dalyvavo 3200 vaikų ir 2800 jaunimo. Tai irgi jėga — augančioji, būsimoji.

Tai man ypatingai padarė įspūdžio: visi ukrainiečiai jauni. — Vyskupas pakvietė mane koncelebruoti jo Šv. Mišias. Pamaldose dalyvavo du jauni dijakonai. Choras — jauni vyrai ir moterys. Bažnyčioje irgi daugiausia jauni žmonės, vaikai; senieji ir senosios mažai pastebimi jaunųjų tarpe. Visos pamaldos tik ukrainiečių kalba: ir maldos, ir skaitymai, ir giesmės ir pamokslas. Žinoma, aš irgi stengiausi man skirtą maldų dalį ukrainietiška giedoti... Pamaldų gale vyskupas padėjo chorui, visiems atėjusiems pasimelsti; padėjo ir man, ir mano asmeny perdavė sveikinimus ir solidariskumo išreiškimą Lietuvai, kuri, sako, kaip ir Ukraina, kenčia religinę ir tautinę priespaudą.

Tris dienas gyvenau ukrainiečių tarpe Paranoje. Ir nesigailiu ten nuvykęs. Džiaugiuos, kad mačiau pasaulio kampelį, kur bažnytinis gyvenimas trykšta jaunatviška jėga.

kun. V. Pupinis

Motina Meilingoji

Rebekos meilė laimino Jokūbą,
Rachelė guodė savo kilnumu,
Judita jas drąsa pralenkti skuba
Pakilus gelbėt protėvių namų.

Ir savo tautą nuo mirties apgynus
Esterą stovi su jomis greta,
Bet visą žemę meilė atgaivinus
Mums amžiais šypsos Motina kita.

Mes ją švelniai meilingąja vadinam,
Ji myli mus, kaip kūdikius mažus;
Jos meilė savo rūpesčius skandinam,
Jos globoje nei vienas nepražus.

O melsk už mus, Meilingoji Globėja
Pas Dievą būki mūsų užtarėja.

Litanija

"ATŽALYNŲ" STOVYKLOS DIENORAŠTIS

Sekmadienį 15 liepos iš lietuviškos parapijos kiemo išvažiuoju 9 val. ryto. Buvo 8 privatūs automobiliai ir viena kombi, kurią maloniai paskolino kunigai saleziečiai. Stovyklavietė – netoli Pirakajos miestelio. Ten mes apsistojom ir aplankėm senovišką, labai storų akmenų sienų bažnyčią, kurią supa raižytų akmenų grindinys. Sodžiaus keliuku pasiekėm pp. Lipų ūkį, kur turėjom stovyklauti ir, kadangi namelis visų nesutalpina, suskatome statyti palapines po eukaliptais. Bematant išdygo septynios spalvotos palapinės, kurios gražiai derinosi su vietos žaluma. Aplinka – amfiteatro pavidalo, daug pievų, kur ganosi karvės, nemažai eukaliptų, šiek tiek bambukų ir vaismedžių. Vakarop žiemos šaltis priverė iškoti po kuprines šiltesnių drabužių.

Pirmadienis – tai "pionieriaus" diena: teko nudirbti patys sunkiausi darbai. Viena skiltis statė vartus, kita lietuvišką kryžių, trečia dėstė iš akmenėlių Lietuvos žemėlapi, kiti pastatė stiebus dėl vėliavų ir atliko kitokius darbus. Kadangi šitie yra tarptautiniai "vaiko" metai, todėl mūsų skautiškoji stovykla pasivadino "ATŽALYNAS". Ant geltono fono buvo išpaisytas simbolis.

Kiekvieną dieną skirtinga skiltis pasiskirstė virti valgyti. Taip laužas kūrenosi ne tik vakarais bet ir per dieną. Turėjom du taip vadinamus "susimąstymo laužus", kame kiekvienas atliko tarsi sąžinės sąskaitą ir pasižadėjo gėrėti bei aukotis bendram labui.

Antradienis – draugystės diena. Nors per visas dienas draugiškumas klestėjo, tarp mūsų, bet tą dieną buvo ypatingai pabrėžta kas yra ta tikroji draugystė.

Septintą valandą skardžiai sušvilpdavo komandanto švilpkas, mes šokdavom lauk iš miegmaišų ir bėgdavom tekini į mankštą, po to turėdavom 10 minučių savo daiktams susitvarkyti, nusiprausti, susišukuoti ir išsirikiuoti ties palapinėmis dėl patikrinimo.

Po pusryčių kiekvienas galėjo pasižiūrėti į sąrašą kas kieno bus "slaptas draugas" ir jam dienos metu paruošti dovanėlę. Tuo tarpu ėjo darbai, sportas, žaidimai. Keli skautukai pateko į spyglyną, bet rimtai nesusidurskė. Prie laužo pasikeista dovanėlėmis, o programoje geriausiai pasirodė Aradzenka ir Jurčiukonytė, Romeo ir Julia rolėje.

Trečiadienis – sporto diena. Anksti rytą – staigmena: šalna! Viskas balta, slidu ir šalta. Trys laipsniai žemiau nulio! Daugelis iš mūsų niekad nebuvo matę šalnos. Šlapi rūbai pakabinti ant tvoros sustingo kaip kartonai. Saulutei patekėjus, viskas blizgėte blizgėjo, ypač šerkšnas, kuris kabėjo ant medžių lapų, bet saulutei pakilus, viskas dingo. Sporto diena buvo sugretinta su vaiko diena, užtat vaikai paėmė komandą: Diliukas buvo komandantas, Pavilioniukas – inspektorius, Bacevičiūtė, Jurčiukonytė, Banevičiukas ir Kaminskiukas – skiltininkai.

Ketvirtadienis – skautorama, su 15 stočių. Buvo statomi klausimai apie Lietuvos istoriją, geografiją, kas buvo Romas Kalanta; buvo sekamos lietuviškos pasakos, pravesta morzės, mazgų, pirmosios pagalbos lavyba, repetuota lietuviškų dainų, šokių ir pan. Vakare – nuotaikingos kaimo vestuvės. Jaunavedžiai buvo... du berniukai, pajauniai ir pamerėgės, armonika, balius ir vaisės... kurias paruošė mūsų mielosios ir pasiaukojusios šeimininkės, p. Ona Zalubienė ir p. Danutė Zalubienė. Nei šaltis, nei lietus neįstengė nutraukti mūsų pasilinksminimo.

Penktadienis – susikaupimo diena. Stovyklautojai suskirstyti į 4 grupes. Prieš piet – diskusija apie kiekvieno įsijungimą į skautybę, įgytą patyrimą, ką reiškia žodis ir tt. Po to kiekvienas pasižadėjo tampa laiku žodžio, būti geresnis namuose, mokykloje ir visuomenėje. Turėjome ir maldos valandėlę, bet kadangi nebuvo kunigo, tai kiekviena grupė paruošė Šv. Rašto skaitinių ir giesmių. Pajutom tikrai Dievą tarp mūsų ir įgijo gilią reikšmę mūsų vakarinė giesmė: – Ateina naktis, saulė jau nuslinko nuo kalnų, nuo laukų, nuo miškų. Saldžių sapnų. Užmiki. Dievs yr čia. – Baigėm talentų vakarą. Dalyvavo visi ir prisistatė kas solo, kas dueto, kas grupėje, daugiausia dainom ir vaidinimėliais.

Visos sporto rungtynės ir žaidimai vyko futbolo aikštėje, 3 km. nuo stovyklavietės. Sportininkai, kurie daugiausiai pasižymėjo buvo M. Černiauskas, M. Pavilioniūtė, A. Dilys, A. Pavilionis ir I. Petraitytė. Viena

Palaistyk rūtytėles
nušluostyk ašarėles

p. Ona Zalubienė

Palangos skautai-ės, liepos 26 d. pagerbė p. Oną Zalubienę Šv. Onos dienos proga. Virš 30 skautų-čių susirinko pas p. Zalubienę, kur patys atsinešė gėrimo ir valgių. Ten linksmi praleido porą valandų pradedant su "Ilgiausių metų" ir "Būk su mumis šį vakarą Kristau" dainoms" skambėjo visa eilė lietuviškų dainų.

P. Zalubienė jau keletą metų važiuoja kartu su skautais į stovyklas, kur su savo šeimininkės specialybėmis visus skaniai maitina ir su gražia šypsena visus palinksmina.

Su gilia padėka prašom Dievo ir Šv. Onos jai duoti dar daug sveikatos ir laimės, kad galėtų dar daug, daug kartų su mumis stovyklauti.

Ir patys jie teverda, oi,
Paskui reikia
plauti katils, oi!

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju "Palangos" vietininkijos skautams ir skautėms už puikią staigmeną, kurią jie man padarė: per Šv. Oną, mano vardinių dieną, jie atėjo manęs pasveikinti, sugiedojo "Ilgiausių metų", padėjo už mano šeimininkavimą stovykloje, atnešė visokių skanumynų ir įteikė Šv. Kazimiero paveikslą, ant kurio buvo padėti jų visų parašai. Negaliu nei apsaakyti savo nustebimo ir susijaudinimo. Niekad nepamiršiu tokios geros širdies, o Dievas tegu gausiai laimina juos visus ir jų tėvelius, gi p. niai Eugenijai, skautų vadovei, mano širdingiausias AČIŪ.

Ona Zalubienė

vakarą žaidėm "kanapyčią", kurią išmokome per kongresą Urugvajuje. Visi sustoję porom ratu, o vidury "žvirblis". Dainuojama: "Skrido žvirblis per ulyčią ir pamatė kanapyčią; kanapyčia lesa, lesa, savo vaikams neša, neša". Tada visi privalo pasikeisti porom, o vienišas žvirblis pasi-gauti sau porelę. Kas lieka be poros, būna žvirblis.

Dalyvavo 27 tarp skautų ir skaučių, p. Eugenija Bacevičienė – vadovė, p. A. Zaluba – ūkvedys ir jau minėtos dvi šeimininkės. Komandantas buvo Marcelis Černiauskas, o atsakingas už palapinių tvarką ir vakarines programas – Flavijus Bacevičius. Slaugė ir mažųjų globėja buvo Rosana Jurčiukonytė.

Sekmadienį rytą, kartu su tėvais atvažiavo ir kun. S. Šileika, kuris atlaikė mums Mišias. Taip užbaigėm stovyklą dėkodami Dievui už visas suteiktas malones ir kad mus apsaugojo nuo nelaimių. Mūsų širdinga padėka visiems, kurie prie tos stovyklos prisidėjo, darbavosi, vadovavo, o ypač pp. Lipų šeimai, kuri parūpino mums stovyklavietę.

Budėkime! Skaučių draugininkė
Rosana Jurčiukonytė

MŪSŪ LIETUVA

EM PORTUGUÊS NR. 12 (19)

Suplemento de

MŪSŪ LIETUVA NR. 30 (1615) 1979.VIII.2

Mais uma Poesia da coletânea de poesias e canções, intitulada "Cantos do Martírio Lituano", uma das publicações clandestinas realizada na Lituânia, nos últimos anos.

CHORAM AS FLORES SILVESTRES

Choram as flores silvestres no charco
E os ventos, nas bardas...
Muitas lágrimas absorveu
A terra lituana.

As espigas de centeio curvam-se
Ao aral acinzentado.
Soluçam na tristeza os prados
Na terra lituana.

Muitos decidiram lutar
Pela sua nação.
Muitas novas cruzes e sepulturas
Surgiram na terra lituana.

Enquanto as feras vermelhas
Permanecem na pátria —
Chorarão as bardas,
os santos dos oratórios,
as flores silvestres
na terra lituana.

Pravirko svérés

Pravirko svérés pūdymuos
Ir vėjai klevuos..
Daugel ašarų sugéré
Žemė Lietuvos.

Rugių varpos žemai lenkias
Prie pilkos dirvos.
Liūdesiu dejuoja lankos
Žemėj Lietuvos.

Daug kovoti pasiryžo
Dél tautos savos.
Daug naujų kapų ir kryžių
Žemėj Lietuvos.

Kolei raudonieji žvėrys
Téviškėj buvos —
Verks klevai, smūtkeliai, svérés
Žemėj Lietuvos.

Tradução de Sandra Saldytė e
Roberto Jonas Saldys

UNIVERSIDADE DE VILNIUS RENASCIMENTO NACIONAL LITUANO

Prof. L.Z. Onacevičius demonstrava, que a Lituânia sempre permaneceu um país independente, quando da sua união com a Polônia. Através do seu amor à Lituânia, ajudou a construir a ciência da história. Os seus pontos de vista influenciaram o nosso historiador S. Daukantas. O professor ucraniano J. Lobjka incentivava os estudantes a colher informações sobre as cidades da Lituânia. Manteve relações com Dionyzas Poška e outros, que tinham um vivo interesse pelo passado da Lituânia. Prof. J. Jarosevičius escreveu uma obra exaustiva sobre a Lituânia, que denominou "O panorama da Lituânia". Prof. J. Daniliauskas foi o historiador do direito lituano. Prof. Maliauskas mandava os estudantes para o exterior afim de se especializarem. Prof. Tvardauskas destacou-se com a sua coragem, energia e iniciativa na luta com os russos, defendendo os interesses da Universidade. O matemático prof. T. Zebrauskas criou o projeto do observatório da Universidade de Vilnius. Os mestres de matemática preparavam os estudantes, especializando-se em fortificações, geodesia e cartografia, campos que estavam em franco progresso na Lituânia, naquela época.

Famoso na Europa, o prof. Johann Frank, da Universidade de Viena foi convidado em 1804 para ministrar terapia na Universidade de Vilnius. Aqui, ele melhorou as clínicas, reorganizou a faculdade de medicina em linha com as universidades da Europa, mais tarde seguiu para Petersburgo, a convite do Czar Alexandre I. Em Vilnius ficou o seu filho, prof. de medicina Josef Frank, que se dedicando ao ensino durante muitos anos, entregou-se todo aos problemas lituanos e granjeou estima e consideração na sociedade lituana. Pelo seu esforço foi criada em Vilnius a primeira Associação dos Médicos. Em 1842, quando foi fechada a faculdade de medicina, esta Associação se transferiu para a Universidade de Moscou, para onde seguiu parte dos estudantes lituanos. Frank fundou em Vilnius várias sociedades beneficentes para auxiliar os estudantes pobres.

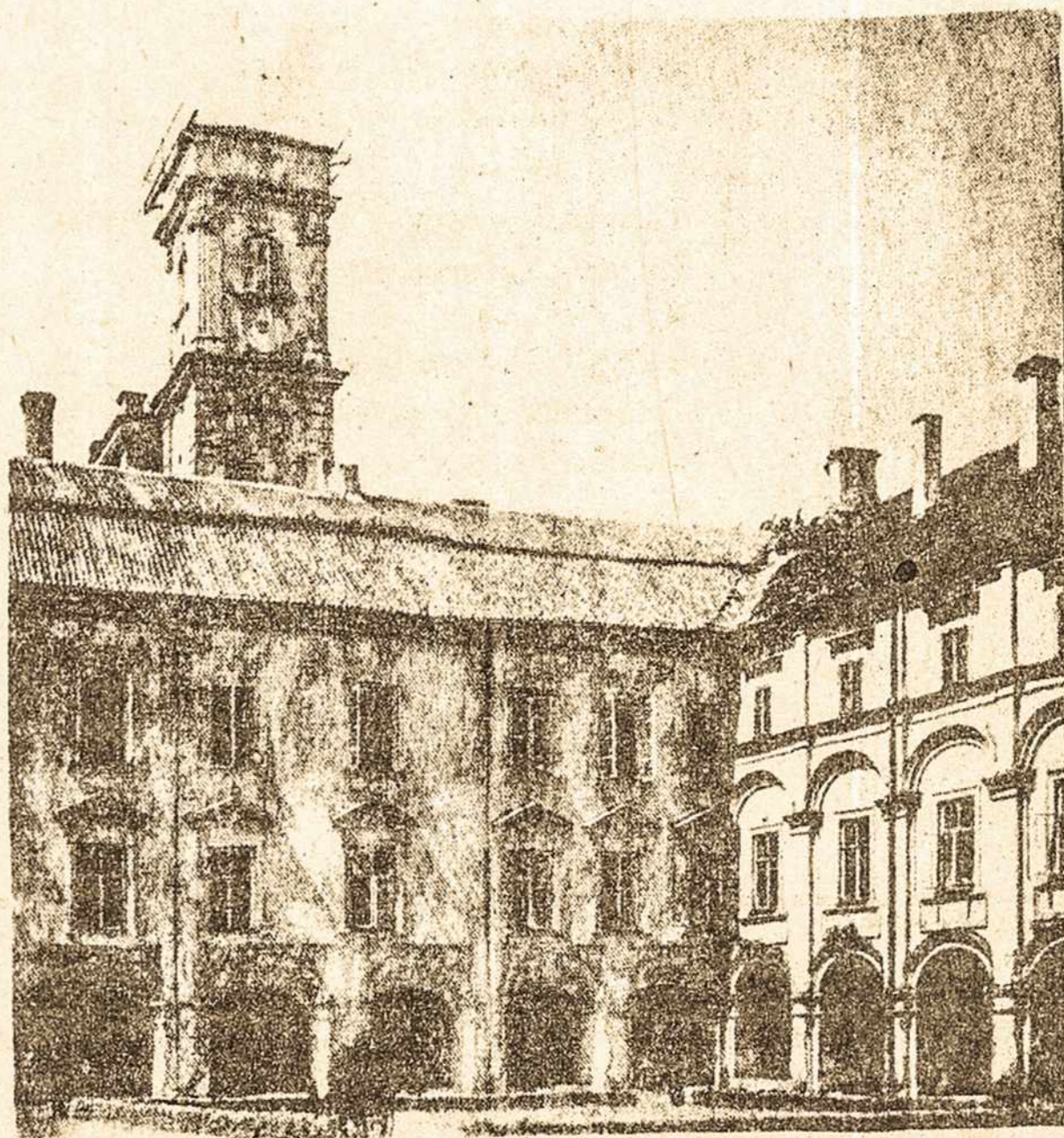
Nos primeiros anos da Universidade, a maioria dos mestres eram estrangeiros, mas no decorrer dos anos o numero dos estrangeiros foi diminuindo e o seu lugar sendo preenchido pelo numero cada vez maior de lituanos. A Universidade se desenvolvia e fazia programas quanto ao nivel de ensino. O numero de estudantes crescia também.

Corporações e Grêmios da Universidade

Na Universidade de Vilnius foi fundada a "Corporação dos Cientistas". A ela pertenceram os professores, que não somente se dedicavam ao ensino, mas também trabalhavam no desenvolvimento das ciências. No dia 15 de cada mês, eram organizadas "seções de ciências", onde se liam diversos trabalhos científicos. Cada professor em rodizio lia o seu trabalho. A 15 de agosto, no inicio do ano letivo e 30 de abril, seu encerramento, as seções eram públicas. Nelas eram lidos os melhores trabalhos do ano, publicamente comentados e dadas informações sobre as pesquisas realizadas. Estas seções eram presididas pelo próprio reitor. E a elas comparecia em peso a sociedade intelectual de Vilnius.

Havia outras associações de professores, como por ex. "Associação para Edição de Livros". Ela realizou um grande trabalho cultural, pois devido ao seu esforço foi publicado o Estatuto da Lituânia. Aperfeiçoando-o de cada vez, foram feitas três edições do mesmo: em 1529, 1566 e 1588.

Os estudantes também tinham os seus diversos grêmios e associações: de caráter religioso, educativo, científico, de belas artes ou de cunho patriótico. Deste último tipo eram proibidos pelo governo russo e portanto desenvolviam a sua ação em segredo.

Universidade de Vilnius

Em 1572, o famoso orador Pe. Petras Skarga fundou a Associação do Santíssimo Sacramento para fortalecer o catolicismo frente à propagação na Lituânia do protestantismo. Em 1586, foi fundado o Sodalicio de Maria, ao qual pertenceram quase todos os mestres e estudantes. O Sodalicio permaneceu ativo até o banimento da Ordem dos Jesuitas em 1773. Prof. Tvardauskas, mais tarde reitor da Universidade, fundou a Organização de Edificação da Juventude. Em 1805, foi fundada a Associação das Ciências Éticas, à qual pertenceram na maioria estudantes das ciências humanas. Nesta Associação tomou parte ativa prof. Lelewel. Participaram como seus membros os nossos escritores: Simanas Daukantas, Stanevičius, Plateris. Em 1805, o músico Moniuška fundou a Associação de Artes, onde se agruparam os músicos e os estudantes de outros ramos de arte. Em 1806, fundou-se a Associação Pró-Ciência. Foi a mais numerosa. Os seus fins: o progresso da ciência, auxílio aos estudantes menos dotados, e edificação da personalidade.

Quando teve início a russificação cada vez mais intensa pelo governo russo, surgiu o grupo dos Filomatas-Filaretas (Amor à Ciência e à Ética), cuja finalidade era a pátria Lituânia e a ciência. Muitos professores o apoiaram. Ao mesmo pertenceu Adomas Mickevičius, ainda estudante então, e que costumava escrever passagens belíssimas sobre a Lituânia e lituanos. Nas reuniões do grupo ele lia o que havia escrito sobre a Lituânia. Na sua obra, o lugar onde nasceu se manifesta com todo o fascínio até então inédito de sua poesia.

Este grupo contou com muitos membros, e para uma ação mais efetiva foi subdividido em grupos de 24 estudantes, que se dedicavam à análise das matérias em curso. Como se desejasse aumentar cada vez mais o número de seus participantes, o presidente era eleito por 6 meses apenas e o chefe de cada grupinho por três meses. Ao receber um novo membro, o chefe do grupinho em discurso investia-o na responsabilidade de ser um bom filho da sua pátria e tornar famoso o nome da Lituânia.

Tão bela atividade lituana porém, a partir de 1825 começou a ser cada vez mais cercada. Com a abdicação do Alexandre I, ocupando o trono seu irmão czar Nicolau I, começou logo na Lituânia um intenso trabalho de russificação. Os grêmios estudantis só podiam agir em segredo. Teve início a intimação de estudantes e o exílio para as regiões longínquas da Rússia para trabalhos diversos. Os estudantes porém, continuaram a trabalhar em prol da Lituânia, apesar do risco e perseguição. Eles trabalharam pacificamente e unidos, lembrando dos erros dos seus antepassados, quando por causa de brigas entre si, perderam a liberdade da Lituânia.

Universidade de Vilnius e o Ressurgir da Nação Lituana

Como consequência do Tratado de Kriavas em 1385, do batismo da Lituânia em 1387, e mais ainda quando Jogaila mudou a residência para a Polônia, teve início o relacionamento da nobreza lituana com os poloneses e o período de polonização da juventude e da nobreza lituanas. Em 1517, ao começar a Reforma na Alemanha, os jovens da nobreza lituana, que iam estudar na Alemanha, abraçavam a fé de Lutero e Calvino. Foram fundadas escolas da Reforma na Lituânia, onde os jovens eram germanizados.

Em 1568 chegaram à Lituânia os jesuitas e começaram a fundar escolas, cuja rede foi se estendendo cada vez mais até 1773, quando a Ordem dos Jesuitas foi banida. A Universidade de Vilnius, fundada em 1579, teve para a lituandade um valor incalculável. Nela estudaram muitos jovens lituanos. Até muitos dos nobres já polonizados tomaram consciência lituana: os Tiškevičiai de Palanga, os Plateriai de Švėkšna, os Oginskiai de Plungė e Rietavas e assim por diante.

A Universidade podia ser frequentada não só pelos nobres, como também pelos filhos de súditos. Apesar de uma parte deles se polonizarem, outros permaneceram fiéis aos seus antepassados e à sua terra. Ao tomar conhecimento do passado grandioso da Lituânia, eles se conscientizaram e conscientizaram grande parte da sociedade lituana, tornando-se profetas do ressurgimento da nação lituana. Sómente graças a eles, que na segunda metade do século XIX veio a reação contra a russificação da Lituânia, que se aguçou no período de proibição da imprensa (de 1864 a 1904).

A Universidade de Vilnius nos deu muitos homens de ciência, que pelas suas obras engrandeceram o nome da Lituânia, outros se dedicaram à edificação de jovens ou se tornaram patriotas-ativistas no seio da sociedade lituana, dando um belo exemplo às gerações vindouras de pioneiros do renascimento lituano: Basanavičius, Kudirka, Maironis, Tumas-Vaižgantas...

Continúa

Tradução de Rymantė Steponaitytė

CURSO
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
C.P.4421-01000 S.Paulo,SP

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TO LI M I E J U K V A D R A T A I

LIETUVIO DAINA

Tarybinių dainų niekas kaime nedainuoja. Pirmuoju bolševikmečiu jos neprigijo ir dažnai tik ta pačia gaida, kaip pasijuokimui, ar erzinti raudonai nusiteikusius, buvo giedama visiškai priešingi žodžiai.

Taip vadinamos lietuvių poetų lietuviškai sukurtosios tarybinės dainos vėl pajuokos dainomis išvirto. Iš lūpų į lūpas keliauja dainuškės, išjuokiančios kolchozų tvarką, raudonarmiečius, jų "katiušas" ir viską, ką sovietai čia įveda nauja.

Ta dainelė apie "gyvenimą kolektyve", kuri man buvo girdėta nepirmą sykį, bet labai istrigo, kai taip jautriai padeklamavo dvejų su puse metų mergytė, labai plačiai pasklidusi po kolchozus.

Vakarais, jau saulei nusileidus, atsipalaidavus nuo brigadierių grįžtant namo, kolchozo lauku kartais nuaidi liūdno dainos, kurios prigijo žmonėse, atėjusios iš "miško brolių".

Jie, būdami atsiskyre nuo savo artimųjų ir kiekvieną minutę grąšomi mirties, pradėjo dainuoti tas dainas. Susitikdami su vietos žmonėmis, jie jas paskleidė, o jau vėliau ir kiekvienas, kuris tik turėjo kokį skausmą, tuojau prie kurios nors gaidos pritaikydavo žodžius, ir dainuodavo ne tik pats, bet ir visame kolchoze ji tuojau pat buvo žinoma.

Taip susikūrė tos vadinamos "partizanų dainos". Čia sudėta tas skausmas apie ištremtųjų dalią, apie gyvenimą tenai, apie partizanų kovas, jų mirtį nelygioje kovoje.

Mėgstu tas dainas ir daug jų atsimenu. Jas ir senimas sau panosėje mėgsta niūniuoti, prisimindami laisvės dienas. O viskas aplinkui jas primena ir širdį griaudina, kad jau dingo negrįžtamai. Nėra galimybės nei su giminėmis pasimatyti, vargais pasiguosti. Pėsčiam per toli, o nuvažiuoti nėra kuo. Arklius turi tik kolchozas. Ir gali tik su kolchozo pirmininku rašteliu būti nuvežtas pas gydytoją ar į ligoninę, jei pats nepaeini.

Daugiausia sekmadieniais ar šventadieniais, kai nereikia eiti dirbti, žmonės, turėdami laiko, vienas su kitu patikimu persimeta žodžiais, palinkčioja galvomis, beviltiškai rankas gniaužydami:

— Baigta. Viskas baigta. Kas belieka mūsų vaikams? —

Tokioje, kitoje ir visokioje neviltyje, girdi, kaip nuaidi gaida, tarytum kokį palengvinimą atnešadama. Tarp daugelio kitų šios dainos yra plačiai žmonėse pasklidusios:

PARTIZANŲ DAINOS

*Nemune ledus išplaus, obelis, pabals
parymok, manęs palauk, sodne prie obels.*

*Tu ziedelio nemainyk, nenukirpk kasų.
Ilgai laukus — dar palauk, grįšiu, iš tiesų.*

*Atjos šiaurys — bus ruduo, obelis pagels —
dar rymok, dar palauk, prie gelsvos obels.*

*Parugėm, gelsvom, basa vasarą nubėgs,
mėnesienoje rasa ašarom žerės.*

*Šaltis išdabins langus, tulpes, ramunes —
tu šaltos žiemos speiguos: prisimink mane.*

*Jeį dar myli, jei tiki, jei aš tau brangus —
šaltas apkasas bus man tėviškėj jaukus.*

*Vėliavas nuleistas neš, mirusius minės —
ilgai laukus, manęs lauk — kai nieks neb'tikės.*

DAINA APIE REKRUTUS

(arba: apie lietuvių "entuziastišką" stojimą į Raud. Armiją.)

*Oi, gaila, gaila Lietuvos jaunimo, kai jį neteisėtai
į karužę ima.*

*N.K.V.D. gaudo, iš šautuvų šaudo — sužeisti
lietuviai kojom žemę spardo.*

*Išvežė į Vilnių, iškomandiravo: Būk, sakė,
turėsim bent vadus mes savo.*

*Bet ten pasigirdo rusiška komanda, ant kiekvieno
žingsnio gauname į sprandą.*

*Greitai Lietuvoje visur bus madoje, kad vargšui
lietuviui spirs dugnan su koja.*

*O, MGBiste
ko dažnai,
mano namelį aplankai?
Ar apsiverkus aš tau graži,
kad mano turtą grobi, veži?*

*Močiūtės austas drobeles,
šilkinės, margas skareles,
mano kraitelį jaunų dienu
veža katiušom dovanu.*

*Oi, tu mergyte, neliūdėk,
tėvynės ginti eik, padėk,
laisvę laimėsime tik mes
į šaltą Sibirą nevez.*

(Bus daugiau)

MŪSŲ ŽINIOS

PAMALDOS UŽ LIETUVĄ CARAPICUIBOJ

"Augštumų Carapicuiboj" nuo seniau gyvena apie 20 lietuviškų šeimų. Ten yra ir vienišų našlių ir našlikių.

Liepos 28-29 dd. pas tenyksičius lietuvius lankėsi (kalėdojo) kun. Petras Urbaitis. Ten kadaise savus žmones lankė a.a. kun. Jonas Bružikas ir kun. Antanas Saulaitis. Tie mūsų tautiečiai, ir šiandien su padėka tuos jų lankytojus atsimena.

Kun. Urbaitis apsistojo pas Stasį ir Eleną Rinkevičius besiruošiant švęsti savo vedybinio gyvenimo auksinį jubiliejų. Šventėms jie tikisi sulaukti Stasio brolių Vinčą, Detroito (JAV-bėse) Šaulių kuopos sekretorių.

Jų sūnus Natalijus yra saleziečių (Lavrinhás ir Liceu Sagrado Coração de Jesus) eks-alumnas. Jis ir jo žmona Teresė gražiai augina tris vaikučius — Stasiuką (11 m.), Rosilėnė (10 m.) ir Sineidę (7 m.)

Kalėdojimas vyko ne tik sparčiai, bet ir įspūdingai, nes vėžintojas buvo libanietis, griežtas musulmonas, kaip tik dabar, "Ramatan" (pasninko laiku). Jis nei lašo vandens į burną neėmęs, vėžino tą 4 asmenų "kalėdotojų delegaciją".

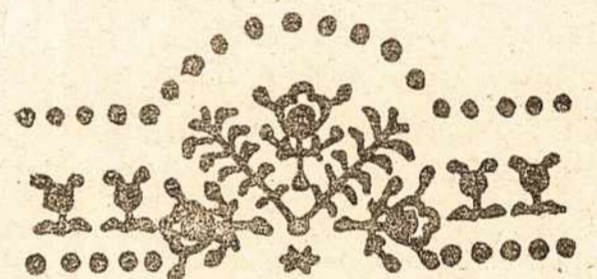
Kitas būdingas kalėdojimo numeris — tai, ant greitųjų, suruoštos — "Pamaldos už Lietuvą" Šv. Ritos bažnyčioje. Buvo apie 30 dalyvių.

Eilėraščių buvo prisiminti (šv. Mišių pradžioje) Sibirian išvežtieji. Buvo kalbėta apie Nijolę Sadūnaitę, ir užbaigta su malda už Tėvynę.

Šv. Ritos bažnyčia yra viena iš 16-kos kun. Pauliaus aprūpinama, su "Kolping" savanorių talka. Keletas tų "Kolpingiečių" net ir viena-kita giesmę sugiedojo, o jiems nutilus, ant lango nutūpęs, koks tai giesmininkas paukštelis, per bent penkias minutes, maldininkų nuotaiką nuostabiai pakėlė.

Pamaldoms pasibaigus buvo išdalinta įvairios (lietuvių ir portugalų kalbomis) spaudos apie Lietuvą ir jos kankinius.

Kun. Petras Urbaitis

SIŪSKITE PADĖKOS LAIŠKUS

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS kreipiasi į laisvojo pasaulio lietuvius ir lietuvių organizacijas, prašydamas reaguoti laiškais ar telegramomis į popiežiaus Jono Pauliaus II stiprius pasisakymus prieš žmogaus ir religijos išpažinimo teisių varžymą komunistiniuose kraštuose.

DĖMESIO!

ISIGYKITE NAUJĄ ŽODYNADICIONÁRIO PORTUGUÊS-LITUANO

Mūsų Lietuvos Redakcijoj

SPAUDOS KIOSKUOSE

Vila Zelinoj

Prie pašto

III Exposição Cultural dos Imigrantes

O Exmo. Sr. Governador do Estado de São Paulo, Dr. Paulo Salim Maluf, Presidente da Comissão de Honra da IV Olimpíada dos Imigrantes, o Exmo. Dr. Oswaldo Roberto Colin, Presidente do Banco do Brasil, e o Exmo. Gen. Ref. Antonio Barcellos Borges Filho, Presidente do Jornal do Imigrante, têm a honra de convidar V. Exa. e Exma. Família, para abertura da III Exposição Cultural dos Imigrantes, dia 10 de agosto de 1979, às 20:00 hs., no Pavilhão da Bienal, 2º andar, Ibirapuera.

IV-JI IMIGRANTŲ OLIMPIADA

Olimpiados kultūrinės Parodos atidarymas įvyks š.m. rugpjūčio mėn. 10 d. 20 valandą vakaro, dalyvaujant Vyriausybės, kariuomenės atstovams, įvairių Valstybių konsulams, organizacijų atstovams ir įvairiausių kraštų imigrantams, nes beveik visų Valstybių kolonijos dalyvauja šioje parodoje.

Kultūrinė paroda įvyks, kaip ir kitais metais, Ibirapueroje "Bienal" patalpose, antrame aukšte.

Parodą atidarys São Paulo Gubernatorius, Dr. Paulo Salim Maluf.

Paroda tęsis 9 dienas ir užsidarys rugpjūčio 19 d. 22 valandą.

Šių metų paroda bus dar turtingesnė savo eksponatais, nes parodos Vadovybė užleido lietuviams dvigubą didumo vietą. Kaip ir visuomet, kartu dalyvauja ir estų bei latvių kolonijos savose paviljonuose.

Paroda veiks kiekvieną dieną nuo 14 iki 22 valandos.

Šių metų parodoje bus galima nusipirkti įvairių "Suvėnirų" atminčiai ir dovanėlėms. Tarp įvairių dovanėlių matysite ir gražiai aprengtų lietuvių (žinoma - lėlių), kurių medžiaga drabužiams buvo gauta iš Lietuvos. Už parduotus daiktus parodoje pelnas skiriamas parodos išlaidoms padengti. Tad kviečiama yra visa kolonija savo atsilankymu pagerbti šį taip svarbų įvykį garsinti mūsų Tėvynės vardą, jos kultūrą ir meną, sveikintiesiems tarpe, nes parodą paprastai aplanko tūkstančiai įvairiausių tautybių žmonių, ypač, kad Parodoje dalyvauja apie 45 tautos.

Parodos metu, kiekvieną dieną, nuo 20 valandos vakaro vyksta įvairių kolonijų tautiniai šokiai. Visi norintieji, kiekvieną dieną gali pasidžiaugti, nemokamai, gražiais parengimais.

Šioje parodoje dvi lietuvaitės - DORIS KUNICKAS ir ELIANE KORSAKOVAS dalyvauja rinkimuose "RAINHA DA IV OLIMPIADA CULTURAL". Gražuolių pasirodymas įvyks rugpjūčio 7 d. 20 valandą ir 10 d. rugpjūčio 20 valandą Parodos atidarymo metu. "Rainha" išrinkimo rezultatai ir paskutinė jų pasirodymo vieta ir laikas bus pranešta sekančiame "Mūsų Lietuvos" numeryje.

Dar kartą kreipiuosi į visus, kurie turi įdomesnių eksponatų, lietuviškais motyvais, paskolinkite juos, pranešant arba įteikiant klebonijose ar Parodos Rengimo Komiteto nariams.

Daugiau žinių apie parodą bus sekančiuose "Mūsų Lietuvos" numeriuose.

Kapit. J. Čiuvinskas

As candidatas ao Concurso de Rainha deverão se apresentar em trajes típicos para desfilarem em conjunto e individualmente. Na foto acima, Sandra Colloni, da Itália, que conquistou o título de Rainha em 1978.

As 20:30 horas, do dia 10 de agosto, será realizada a solenidade de abertura da III Exposição Cultural dos Imigrantes, com o seguinte programa: Concentração, Chegada do Governador de São Paulo, Saudação, Inauguração, Visita aos estandes, Apresentação dos «Violinos do Rio» e Concurso da Rainha da IV Olimpíada dos Imigrantes.

DESENVOLVER DO PROGRAMA

CONCENTRAÇÃO

— As candidatas ao Concurso de Rainha se reunirão nos camarins do Teatro da Bienal, já devidamente vestidas com os seus trajes típicos, até às 20:15 horas.

— Os componentes deverão estar em seus postos até às 20:20 horas.

CHEGADA DO GOVERNADOR

— O Governador de São Paulo, Paulo Salim Maluf, será recebido na entrada da Exposição, pela Comissão Organizadora, que o acompanhará até o local da inauguração.

— O Tenente Coronel Sérgio Barcelos, em nome da Comissão Organizadora, fará uma saudação às autoridades, expositores e público.

— Após a saudação, será solicitado ao Governador de São Paulo que proceda à

inauguração da III Exposição Cultural dos Imigrantes.

INAUGURAÇÃO

— O Governador de São Paulo declarará aberta a III Exposição Cultural dos Imigrantes.

— Em seguida à inauguração os «Violinos do Rio» executarão o Hino Nacional Brasileiro.

VISITA AOS ESTANDES

— Após a inauguração, o Governador acompanhado pela Comissão Organizadora e demais autoridades, fará uma rápida visita aos estandes.

— Os responsáveis pelos estandes deverão permanecer nos mesmos, a fim de prestar os esclarecimentos solicitados.

APRESENTAÇÕES DO «VIOLINOS DO RIO»

— O «Violinos do Rio» fará sua primeira apresentação após a visita do Governador aos estandes e a segunda no intervalo dos desfiles das candidatas ao Concurso de Rainha, em conjunto e individual.

CONCURSO DA RAINHA

— Será realizado de acordo com o fixado em documento específico.

DIVERSOS

— Os expositores deverão estar com seus estandes prontos até às 16:00 horas.

GEGUŽINĖ

M. K. ČIURLIONIS

melodias de lituania

IR KITOS

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KASETĖS

PARDUODAMOS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

IR

IMIGRANTŲ PARODOJ

MŪSŲ ŽINIOS

LITUANIKA

Nuo 12 iki 22 dienos liepos Lituaniškoje stovyklavo ateitininkai. Septynios iš dešimties stovyklos dienų buvo labai gražaus oro. Viena lietinga ir dvi šaltos.

Stovyklai vadovavo Daina Kojelytė, atvykusi iš Amerikos. Savaitės metu stovykloje buvo 22 asmenys, o savaitgaliais virš 30.

Stovyklautojai, kaip ir tiko Dainos vadovaujami stovyklai, išmoko daug naujų dainų.

Kiekvieną dieną turėjo pasikalbėjimus, kurių metu praėjo moksleivio ateitininko programą. Iš studentų šiemet stovykloje tebuvo jos komendantas ir akordionistas Robertas Saldys. Dauguma studentų išvažiavo į Jaunimo Kongresą, kiti buvo sutrukdyti kitų pareigų. Ypač gyvos buvo vakarinės programos. Stovyklai kapelionavo kun. J. Šeškevičius.

Visą stovyklos laiką buvo Antanas L. Aleknavičius, kuris talkino stovyklai ir sodybos darbams. Keletą dienų buvo p. Jonas Jodelis, kuris rūpinosi baigiamaisiais šulinio darbais. Taip pat buvo atvažiavęs p. Jonas Tatarūnas su valdžios technika naujo šulinio pajėgumui matuoti. Stovyklos šeimininkės buvo p.p. Ona Guzikauskienė, Ursulė Cvirkienė, Angelina Tatarūnienė ir Angelika Trūbienė. Ši pastaroji pakvietė vieną dieną stovyklautojus vakarienei į svečių namą. Visoms šeimininkėms stovyklautojai ir vadovai nuoširdžiai dėkoja.

Tuo pačiu metu svečių name svečiavosi p.p. V. ir I. Tūbelių šeima su visa jaunąja karta ir p. Vanda Stankevičienė su sūnum ir dukra. Savaitgaliui buvo jau antrą kartą atvažiavęs p. Robertas Bratkauskas su Ponia. Atrodo, kad visi svečiai, ypač jaunoji karta, išvažiavo patenkinti sodyba. Jauniesiems ypač patiko laukų platybė ir laisvė. Svečių namas laukia daugiau svečių.

Talkinant stovyklautojams buvo pabaigta sodinti jau seniai nupirkti penki tūkstančiai pušelių.

Sekmadienio vakare liepos 29 dieną susirinko jaunimo namuose ateitininkai tėveliai ir svečiai atsiveikinti su Daina. Meninėje programoje stovyklautojai parodė stovyklą iš atvirkščios pusės.

Nuo 22 iki 29 liepos Lituaniškoje buvo numatyta skautų stovykla. Gaila, dėl sutrumpintų atostogų mokyklose, negalėjo numatyta data pasinaudoti ir buvo priversti daryti stovyklą anksčiau, kitoje vietoje.

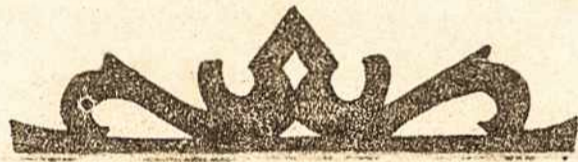
Beveik kas sekmadienį keletas automobilių lietuvių atvažiuoja į

sodybą piknikauti. Praeitą sekmadienį buvo atvažiavę su visa gimine (dviem mašinomis) inž. Juozas Vaikšnora, p.p. Bendoraičiai, šeštadienį "Volungės" dirigentė Kristina Valavičiūtė ir pora korespondentui nepažįstamų šeimų.

MALDOS DIENA

Tautų laisvė – Dievo rankose, bet malda tai jėga, per kurią net Dievo ranką galima pasiekti. Pagal Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos maldos kalendorių, jau buvo pravesta maldos diena už Lietuvą Mookoj, Casa Verde, Pq. das Nações, Moinho Velho ir Bom Retiro rajonuose, o praeitą sekmadienį, liepos 29 d., tas pat buvo padaryta ir su V. Anastácio, Lapos bei gretimų rajonų lietuviams. Buvo paskaityta ištrauka iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, sugiedota giesmių, pravestos tam pritaikintos maldos ir ta pačia intencija atlaikytos Mišios. Surinktos aukos yra skiriamos Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikai leisti portugalų kalba.

Per vaišes po Mišių, buvo sugiedotas Lietuvos Himnas ir pasveikintos trys ten dalyvavusios ONOS, vardadienio proga.

PARAMA LKB Kronikos LEIDIMUI:

CRONICA DA IGREJA CATÓLICA NA LITUÂNIA išsiuntinėjimo išlaidoms padengti prisidėjo V. Anastácio lietuviams Cr. 363 auka, sudėta "Maldos už Lietuvą dienos" proga.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų moterų - vaikų gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS - SENHORAS

CRIANÇAS

nuo 8 iki 12 val.

Av. Eulina, 99 - V Sta. Maria (skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emilio Carlos - B do Limão)

nuo 14 iki 18 val.

Rua Quartim Barbosa, 6 (paskutinė stotis onibus Vila Santista Bairro do Limão)

Tel. 265.7590

KELIONĖ Į RIO

Ateitininkai nuvežė savo viešnią pamatyti Rio. Važiavo Santos - Rio keliu. Gražūs pajūrio vaizdai ir viešniai patiko.

Iš Corcovado pamatėm Rio Dienos metu, iš Pão de Açúcar naktį.

Be to aplankė Cabo Frio ir São Pedro da Aldeia (kun. A. Ramausko parapiją). Buvo progos pamatyti kaip gaminama druska. Keliauninkai nakvojo Niteroi kun. Valiukevičiaus klebonijoje. Abiem klebonam padėka už globą ir sveitingumą.

Be viešnios dar keliavo Dédé Juozas, Antanas Aleknavičius ir Douglas Saldys.

ISVAŽIUOJA

Penktadienį, 3 rugpjūčio 19,30 val., iš Congonhas aerodromo išskrenda į JAV dvi p.nios Magdalenos Buitvydienės, iš Moinho Velho, pusseserės: Julija Šeimis Campos, gyvenanti V. Mariana ir Magdalena Šeimis Pugliesi, gyvenanti Ipirangoj, V. Nair.

Keliauninkės vyksta aplankyti savo brolio Antano ir ketina pasisvečiuoti Amerikoje apie porą mėnesių.

M I Š I O S už

a.a. Juozą ir Serafiną
MATELIONIUS

bus atlaikytos šeštadienį rugpjūčio 11 d. 19 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje. (R. Juatindiba, 28. Pq. da Moóca). Visiems, kuriems a.a. Juozo ir Serafino atmintis brangi, yra prašomi dalyvauti.

Matelionių šeima

J. BUTRIMAVIČIUS ADVOCACIA

CIVIL – Inventário, Despejo, etc.

COMERCIAL – Falência, Concordata

Execução, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA – Imposto de Renda, ICM, IPI

KALBAMA LIETUVIŠKAI

ESCRITÓRIOS:

Rua Barão de Iguape, 212 - 4° and. s/45 – Liberdade

– Fone: 279-5937

Horário: Das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 – Vila Zelina

Horário: Das 19:00 às 21:00

DR. ALEKSAS KALINAUSKAS

DR. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio, Processo Crime, Processo Trabalhista, etc.

Rua XV de Novembro, 244 - 4° and. conj. 9

Tel. 37-8958

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

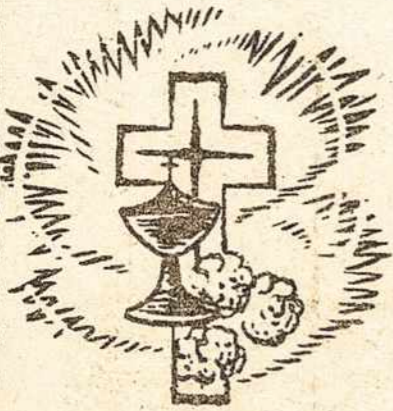
C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274.0677 - (Res. 274.1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

JUBILIATAS ZELINOJ

KUNIGAS MEČISLOVAS VALIUKVIČIUS, Šv. Sebastijono (Barretos, Niteroi) klebonas, šiemet švenčia siba-
brinį kunigystės jubiliejų. Šia proga
jis aukos šv. Mišias Vila Zelinos baž-
nyčioje rugpjūčio 19 dieną 11 val.
Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

SUSIRŪPINKIM LAIKRAŠČIO REIKALAIS

Buvo laikai, kada lietuvių kolonijoj Brazilijoje ėjo trys savait-raščiai. Ekonominė padėtis tada buvo labai sunki, o vis tik lietu-
viai sugebėjo išlaikyti net tris laik-
raščius. Šiandien lietuviai gyvena
daug geresniam stovy negu kadaise,
teišlaiko vos vieną vienintelį
laikraštį, "Mūsų Lietuvą", ir tas
pats turi vis mažiau prenumeratų.
Aišku, toji nykimo priežastis ne-
gali būti ekonominė, bet ar tai
nesirūpinimas ar neįvertinimas.
Daug kas nesupranta "Mūsų Lie-
tuvos" darbuotojų pasiaukojimo,
kritikuoja laikraščio turinį ar for-
mą ir daro visokių užmetimų. Iš
dalies yra teisybė, kad laikraštį
būtų galima pagerinti, bet to neat-
sieksi nei kritika, nei nepaisymu.
Vienintelis kelias tai sukursti, pa-
sadarbuoti ir padaryti. Lietuviai
emigrantai tatau labai gerai su-
pranta, nes pradėję iš nieko, gry-
nu savo darbu priėjo prie stebėti-
nos gerovės. Tatgi drąsos ir pir-
myn! Turim galimybių, susirū-
pinkim, pasistenkim ir laikraštis
bus geresnis! Pradėkim nuo išori-
nės formos: dabartinis popieris
yra prastas, užtat iliustracijos išei-
na juodos, o raštas ar nevienodas
ar nublukęs. Pagerinkim popierį,
jei ne viso laikraščio, tai bent pir-

mo ir paskutinio lapo. Taip pat
kas turi talentų ir gali arba net pa-
sižadėjo bendradarbiauti parašy-
damas straipsnių, žinių ar atmini-
mų į "Mūsų Lietuvą", tegu nepa-
lieka Redaktoriaus vieni vieno
arba teneužkrauna naštos ant vie-
nų kunigų, bet tegu dosniai pride-
da savo dalį, nes laikraštis jau yra
visos kolonijos kultūros ir susiži-
nojimo priemonė. Be jo liktume
kaip žabali emigracijos jūroje. Už-
tat reikalinga ir būtina visų susi-
pratusių lietuvių auka ir talka.

Laikraščio popierio pagerinimo
reikalui, "Mūsų Lietuvos" Admi-
nistracija planuoja suruošti rugsė-
jo mėn. 15 dieną tik tam tikslui
skirtą VAKARĄ. Tai nebus Spau-
dos Baliaus pakaitalas, bet tik ne-
didelis parengimas, su vaišėm ir
kuklia artistine programa. Spau-
dos Baliaus manoma suruošti spa-
lių pabaigoje, kame pramatoma
pravesti plataus masto lietuviškos
spaudos vajų. Tuo tarpu visi geros
valios lietuviai yra kviečiami šiam
pobūvy dalyvauti, o ypatingai tie,
kurie medžiaginiai daugiau išgali,
nes kaip tik jie privalo jausti di-
desnę atsakomybę už lietuviškos
kolonijos gyvastingumą.

Maloniam kviečiame visus atsilankyti į

ren-
gia-
mą-
**PUPŲ
BALIU**

V. Anastácio Būrelis, tariant, Associação Lituano Brasilei-
ra, sekmadieniui rugpj. 19 d. 13 val., ruošia pupų balių – fei-
joadą ir kviečia visus lietuviškosios kolonijos bičiulius tam po-
būvy dalyvauti. Pakvietimus galima gauti pas Vladojybę.

Šį ML numerį

išleidžia kaip **GARBĖS LEIDĖJAI**
pp. **SILICKŲ** šeima: du Jonai, Julija,
Silenė ir Danutė.
Jiems ir Joms laikraščio Administracija taria
didelį **AČIŲ.**

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje
- ALIANÇA -

TĖVŲ DIENA

RUGPIŪČIO 12 DIENA – SEKMADIENI – 13 VALANDA

R U O Š I A

P I E T U S

Dalyvaukime Tėvų Pagerbtuvėse

Rua Lituania, 67 - Moóca

TELEF.: 93-5470; 274-5116 – 92-3309

*Pasaulyje vienas iš tūkstančio žmonių kalba
lietuviškai... Ar tu vienas iš jų?*

CURSO DE IDIOMA LITUANO POR CORRESPONDENCIA

SEMANARIO NOSSA LITUANIA

**MŪSŲ
LIETUVA**

Endereço: Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.
Impressão: Rua Justindiba, 28
Pq. da Moóca
03124 São Paulo, SP.

Diretor responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Redige: Equipe Editorial

Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Metinė Prenumerata: 210 kr. – GARBĖS PRENUMERATA 1.000 kr.
Prenumerata oro paštu į JAV: 25 dol.
Prenumerata paprastu paštu į JAV: 20 dol.
Prenumerata oro paštu Europon: 30 dol.
Prenumerata oro paštu Pietų Amerikon: 17 dol.
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 18 dol.
Atskiro numerio GARBĖS LAIDA: 1.000 kr.
Atskiro numerio šeima: 5,00 kr.

Užsijos, sveikinimai ir skelbimai (anúncios), nuo 100 kr. aukštyje pagal
dydį ir dažnumą.

Šiekis, pašto perlaidas ar administracinius laiskus rašyti "Stanislo Šileika"
vardu.

Straipsnius ir korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožūra. Ne-
panaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai
nebūtinai išreiskia Redakcijos ir leidėjo nuomonę. Už skelbtųjų kalbą ir tur-
inį Redakcija neatsako.

Laikraštis spausdinamas pirmadieni.

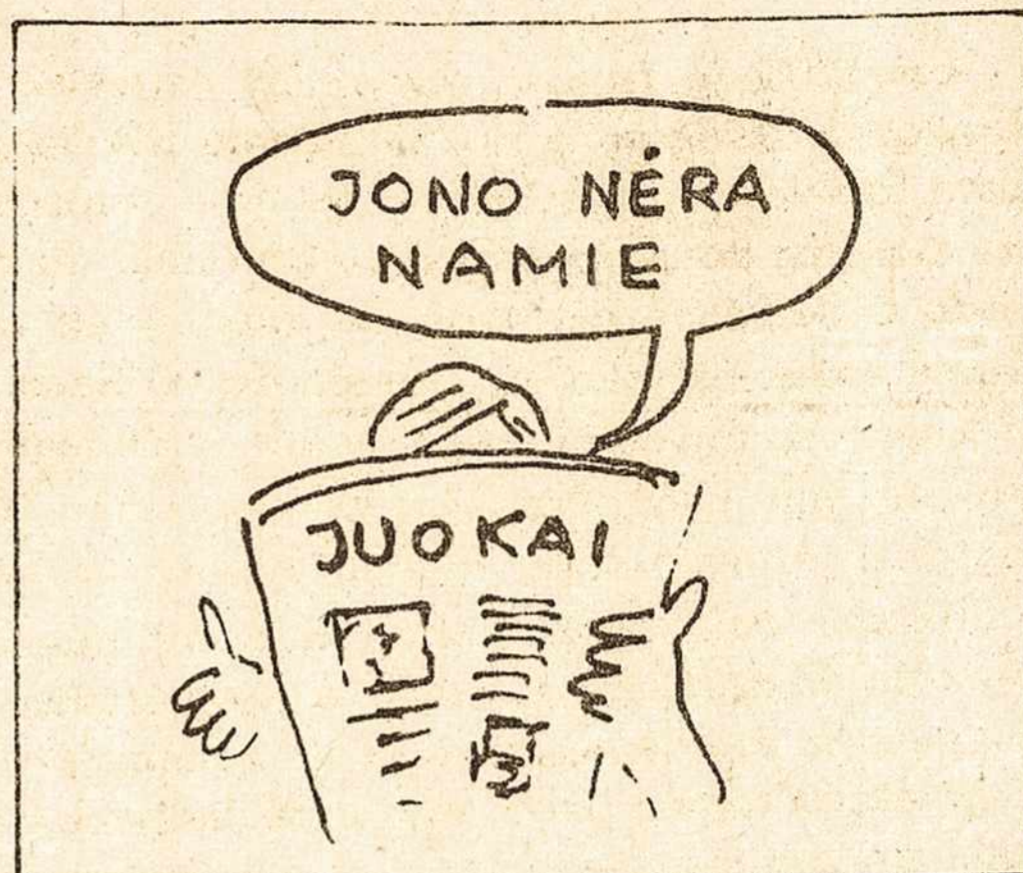
Vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiai Redakcijai įteiktini neveliau
kaip iki sekmadienio vakaro.

KALBĖK LIETUVIŠKAI !

Paruošė: Alf. D. Petraitis

Neste numero de ML em português incluímos uma amostra de uma página das primeiras aulas de curso do idioma lituano por correspondência.

Atsakyti i klausimus.

Ar supranti lietuviškai?

Kas yra namie?

Ar Jonas yra namie?

Ne, Jono nėra namie. Jis yra mieste.

Ar Alda yra namie?

Ne, Aldos nėra namie. Ji yra mieste.

Ar Rūta yra namie? Ne, jos nėra namie.

Ar Algis yra namie? Ne, jo nėra namie.

Kas jieško Algio? Jo jieško viena mergaitė.

Ko ji prašo? Ji prašo Algio išversti sakinius i portugaly kalbą.

NAUJI SAKINIAI

Kas yra šalia spintos?

Kur yra kėdė?

Kas tau patinka?

Man patinka cukrus.

Man patinka žaisti futbolą, bet nepatinka šokti.

Ar tau patinka žiūrėti televiziją?

Ne, man patinka geras kinas.

Žodynas – Pirma, antra, trečia – primeira, segunda, terceira, pamoka - lição, dalis - parte, nauji sakiniai - novas frases, futbolas - futebol, žiūrėti - olhar, televizija - televisão, pratimai - exercícios, skaityti - ler, rašyti - escrever, knygas - livros, išversti - traduzir, kalba - idioma, jis, ji - ele, ela, jo, jos - dele, dela, stalas - mesa, kėdė - cadeira, spinta - armário, lova - cama, berniukas - menino, mergaitė - menina, geras, gera - bom, boa.